

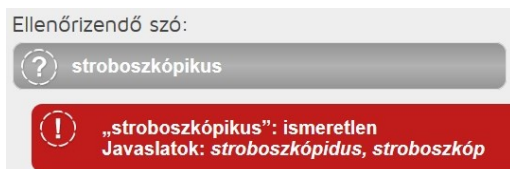
Tisztelt Listaolvasók!

Nekem örökös gondot jelent a fizikai fogalmak helyes írása, mert a helyesírást ellenőrző programok nem mindig adnak elfogadható megoldást, magamban pedig egyáltalán nem bízom. Egy jellegzetes példa az idegen nyelvekből (*Ro-Fr-En*) származó négy évtizednél is régebbi tükörfordításom (*1977-ben kezdtem el foglalkozni a stroboszkópos fényképezéssel*), amely mintegy negyven éven át volt jelen a különböző nyelvű írásaimban, ma-

gyar és román nyelvű előadásaimban, bemutatóimban. A komoly műszaki háttérrel is igénylő stroboszkopikus fényképezésről van szó, amelyet az MTA programja „stroboszkó-

pos”-ként elfogadott, de stroboszkopikusról szó sem lehet, ezt már két éve tudom. A 2010-es Word szerkesztő egyiket sem ismeri (*a magyar változatúnak megtanítottam*), de az idegen nyelvűek, igen. Elfogadtam a szentenciát, és napokon át javígtattam az írásaimat, mindenütt az MTA által ajánlott stroboszkópos (*fényképek, fényképezés*) változatra. Még a készülő háromnyelvű (*Hu-Ro-En*) stroboszkópos albumom fénykép alapú magyarázatairól is „kikapartam” a stroboszkopikus jelzőt, természetesen csak a magyarról, a másik két nyelvben (*a franciában is*) – a jobban gyökeret vert görög-latin kultúra alapján – évtizedek óta így mondják.

Nagyon örültem az MTA által rendezett konferenciának, de **főleg a csatolt pdf-nek**. Mivel három évtizednél is régebben foglalkozom programozással, tudom, hogy szinte lehetetlen egy képletben, vagy függvényben meghatározni egy szó hovatartozási kritériumát. Bizonyára így történhet meg, hogy a program az ellenőrzött szót ismeretlennek tartja, de én az ajánlottat még inkább nem értem, nem is hiszem a létét. Erre jellemző példa a **stroboszkópikus** ajánlása az általam magyaros hangzásúra, ó-val írt stroboszkópikus helyébe. Ezek mind programozási hibák, ezért a kalapot levesszem a programozó előtt – tudom mit jelent a munkája –, de nem fogadom el a képtelen ajánlatát, hiszen az interneten csak egy ilyen (*bizonyára elírt*) szót találtam egy grafikusművész diplomamunkájában.

Az írott szó az más, azt szavanként jobban meggondolták, és sokkal pontosabban, több szempontot figyelembe véve határozhatták meg a szónak az irányadó elvek alapján elfogadott helyességét. Az emberi agy és a nyelvérzék együttesen a gépnél sokkal pontosabban határozza meg egy szó helyességét. Így történhetett, hogy az én írásaimban az MTA internetes programja alapján mindenütt átjavított **stroboszkópos** már nem helyes, de merjem visszaírni az új szótár alapján az ajánlott „**stroboszkopikus**”-ra? Az nem számít, hogy az első „stroboszkopikus” próbálkozásaimat az MTA internetes helyesírás-ellenőrzője elutasította?

A most készülő, a konferencián bemutatandó **Magyar fizikai helyesírási szótár** csak következő formákat ajánlja: *stroboszkóp* vagy *sztroboszkóp*, *stroboszkópelv*, *stroboszkóphatás*, *stroboszkopikus* vagy *sztroboszkopikus*, *stroboszkopikus hatás*, *stroboszkopikus felvétel*, *stroboszkopikus leképezés*, *stroboszkópkorong* (291. oldal).

Mi a garancia arra, hogy a magyarosan hangzó, a stroboszkóppal (*ez most is elfogadott maradt*) készült stroboszkópos képeimet visszajavítva a most „helyes” stroboszkopikus képekre, egy újabb helyesírási szabályzat nem fogja hibásnak találni? Ha az internetes **MTA online szótár**nak jó a stroboszkópos kép, akkor a készülő **Magyar fizikai helyesírási szótárban** az miért nem szerepel?

Ebben a kialakult zavarban talán sokkal jobban teszem, ha maradok a kaptafámnál, és továbbra is a fényképezési technikámat és eszközeimet fogom fejleszteni, mert a stroboszkópos képeimnek nem a neve, hanem a fizikai tartalma a lényeg!

Bartos-Elekes István, nyugalmazott
fizika-, informatika- és elektronikatanár
Nagyvárad, Ady Endre Líceum
e-mail: beistvan@yahoo.com
mobil: +40770104459